

АВТОРСЬКИЙ СТИЛЬ АНГЛІЙСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ XVIII – XXI СТОЛІТЬ: РЕАЛІЗАЦІЯ ЛЕКСИКО-ГРАМАТИЧНИХ КЛАСІВ

AUTHOR'S STYLE OF ENGLISH LITERATURE OF XVIII – XXI CENTURIES: REALISATION OF LEXICO-SEMANTICAL CLASSES

Горченко О.А.,
аспірант

Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича

У статті проаналізовано ідіостили англійської літератури на прикладі романів письменників XVIII – XXI ст. Підґрунтям даного дослідження є лексико-граматичні класи іменників, дієслів, прикметників і прислівників. На основі статистичного аналізу нами розглянуто вживання лексико-граматичних класів частин мови в кожному столітті. Отримані частотні показники досліджених лексико-граматичних класів свідчать про особливість авторського стилю англійської літератури певної епохи. Для деталізації отриманих даних зафіксовано подібності та відмінності ідіостилів, зокрема гендерний чинник.

Ключові слова: авторський стиль, лексико-граматичний клас, лексема, частотний показник, критерій χ^2 .

В статье проанализированы идиостили английской литературы на примере романов писателей XVIII – XXI в. Основой исследования являются лексико-грамматические классы существительных, глаголов, прилагательных и наречий. На основе статистического анализа нами рассмотрено применение лексико-грамматических классов частей речи в каждом веке. Полученные частотные показатели исследованных лексико-грамматических классов свидетельствуют об особенностях авторского стиля английской литературы определенной эпохи. Для детализации полученных данных зафиксированы сходства и различия идиостилей, включая гендерный фактор.

Ключевые слова: авторский стиль, лексико-грамматический класс, лексема, частотный показатель, критерий χ^2 .

The idiostyles of English literature on the example of the novels of the XVIII – XXI centuries' writers are analyzed in the article. The lexico-grammatical classes of nouns, verbs, adjectives and pronouns are basis of this research. We investigated the use of lexico-grammatical classes in every century based on the statistical analysis. The frequency indexes of the given lexico-grammatical classes prove peculiarities of author's style in English literature of certain century. Similarities and differences of idiostyles, including gender factor, are fixed to work out in detail of the researched data.

Key words: author style, lexico-grammatical class, lexeme, frequency index, criteria χ^2 .

Постановка проблеми. Дослідження ідіостилів є перспективною ланкою для молодих науковців. Зараз проаналізовано чимало авторських стилів як українських, так і закордонних письменників. Проте немає порівняльного аналізу на основі різних століть для виявлення розбіжностей та відмінностей певної епохи.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дефініції авторських стилів, розглянутих у статті, подано в лінгвістичних словниках (за Ф. Бацевичем, С. Єрмоленко). Наші дослідження здійснено на основі романів Данієля Дефо, Генрі Філдінга, Сари Філдінг, Елізабет Інчбальд, Чарльза Дікенса, Теодора Драйзера, Шарлотти Бронте, Джейн Остен, Девіда Г. Лоуренса, Івліна Во, Дафни дю Мор'є, Айріс Мердок, Грема Свіфта, Джонатана Коу, Гелен Саймонсон, Джоан Гарріс.

Постановка завдання. Метою наукової розвідки є дослідження лексико-граматичних класів (далі – ЛГК) іменників, дієслів, прикметників і прислівників в англійській літературі XVIII – XXI ст. Аналіз ЛГК іменників, прислів-

ників, дієслів і прикметників, виявлення подібностей та розбіжностей між століттями даного періоду, виявлення відмінностей кожного століття на основі гендерного чинника є основними завданнями для реалізації даної мети.

Виклад основного матеріалу. Поняття авторського стилю, або так званого ідіостилу, розглядається і трактується багатьма науковцями. За словниковими дефініціями лінгвістичних термінів ідіостиль – це: індивідуальний стиль, в якому виразні, марковані засоби мови утворюють певну систему, часто ототожнюють з ідіолектом [2, с. 67]; неповторний спосіб спілкування, притаманний окремій особі; сукупність мовних і позамовних складників, чинників мовної й комунікативної компетенції окремого представника національної лінгвокультурної спільноти [1, с. 65].

У дослідженні ідіостилу важливо враховувати декілька компонентів: лексико-граматичний, лексико-семантичний, словотвірний, фонетичний тощо. Дана розвідка присвячена інвентаризації лексико-граматичних класів іменників, дієслів,

прикметників та прислівників у художній англійській літературі.

Представимо загальну характеристику вживання ЛГК у романах англійської літератури XVIII – XXI ст. на прикладі таких творів: “Roxana” Д. Дефо, “The history of the adventures of Joseph Andrews and his friends” Г. Філдінга, “The adventures of David Simple” С. Філдінг, “A simple story” Е. Інчбальд, “A tale of two cities” Ч. Дікенса, “The stoic” Т. Драйзера, “Jane Eyre” Ш. Бронте, “Emma” Дж. Остен, “Lady Chatterley’s lover” Д.Г. Лоуренса, “Decline and fall” І. Во, “Not after midnight” Д. дю Мор’є, “The Bell” А. Мердок, “Wish you were here” Гр. Свіфта, “Number 11” Дж. Коу, “Major Pettigrew’s last stand” Г. Саймонсон, “Chocolat” Дж. Гарріс.

Отримані частотні показники для даних творів відображені в таблиці 1.

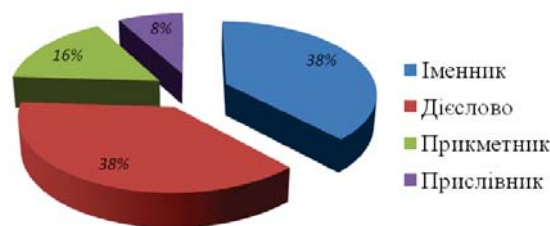
Найчастотнішою виявилась реалізація дієслів – 29 995 лексем, що становить 38% від загальної кількості лексичних одиниць. Друге місце посідає іменник – 29 774 лексеми, що становить 38% від загальної кількості. Третє місце належить прикметнику – 12 595 лексем, що становить 16% від загальної кількості. Останнє місце за прислівником – 5 959 лексем, що становить 8% від загальної кількості одиниць досліджуваних творів.

Для детального аналізу досліджуваних ЛГК розглянемо діаграму 1.

Отже, ми можемо стверджувати, що дієслова й іменники є найуживанішими і найчастотнішими серед інших ЛГК у всіх зазначених авторів.

Діаграма 1

Розподіл частот уживання ЛГК слів

За допомогою критерію χ^2 та коефіцієнта спряженості Φ ми проаналізували всі дані таблиці 1. З отриманих величин χ^2 обрано лише ті, в яких Φ зафіксовано зі знаком «+», коли фактичні частоти перевищують теоретично очікувану величину. Результати статистичного підрахунку представлено в таблиці 2.

Найвищий рівень зв'язку зафіксовано для пари [Джейн Остен]+[Прислівник] ($\chi^2=399,0_7$). Відносна частота вживання прислівників у Дж. Остен найбільша. Найвищий показник зв'язку іменників ($\chi^2 = 116,5_5$) і дієслів [$\chi^2 = 80,39$] зафіксовано у Г. Філдінга, а прикметників [$\chi^2 = 26,8_8$] – у Д. дю Мор'є.

Розглянемо детальніше вживання прислівників у Дж. Остен. Завдяки діалогічному мовленню, яке переважає в автора, можна виокремити чимало прислівників способу дії, міри і ступеня:

Таблиця 1

Частота вживання частин мови

	Автор	Іменник	Дієслово	Прикметник	Прислівник	Разом
XVIII ст.	Д. Дефо	1 570	1 441	489	235	3 735
	Е. Інчбальд	1 365	1 295	463	182	3 305
	Г. Філдінг	1 547	1 017	521	210	3 295
	С. Філдінг	1 073	835	369	130	2 407
XIX ст.	Ч. Дікенс	2 505	2 171	1 085	367	6 128
	Т. Драйзер	2 116	2 097	984	496	5 693
	Ш. Бронте	2 985	3 098	1 406	452	7 941
	Дж. Остен	2 609	2 888	1 201	1 030	7 728
XX ст.	Д.Г. Лоуренс	1 966	2 174	1 029	505	5 674
	І. Во	1 132	1 357	458	253	3 200
	Д. дю Мор'є	1 743	1 817	599	337	4 496
	А. Мердок	1 947	2 109	856	473	5 385
XXI ст.	Гр. Свіфт	1 480	1 729	582	380	4 171
	Дж. Коу	1 822	1 901	768	317	4 808
	Г. Саймонсон	2 162	2 377	955	336	5 830
	Дж. Гарріс	1 752	1 689	830	256	4 527
	Разом	29 774	29 995	12 595	5 959	78 323

Таблиця 2

Значуще перевищення частоти вживання частин мови у творах 16 письменників

	Автор	Іменник	Дієслово	Прикметник	Прислівник
XVIII ст.	Д. Дефо	26,83	–	25,25	–
	Е. Інчбальд	15,82	–	10,97	21,68
	Г. Філдінг	116,55	80,39	–	7,46
	С. Філдінг	45,41	13,67	–	17,21
XIX ст.	Ч. Дікенс	23,16	23,13	13	24,80
	Т. Драйзер	–	–	–	11,79
	Ш. Бронте	–	–	17,29	46,16
	Дж. Остен	65,85	–	–	399,07
XX ст.	Д.Г. Лоуренс	29,4	–	17,21	14,53
	І. Во	–	23,85	–	–
	Д. дю Мор'є	–	–	26,88	–
	А. Мердок	8,48	–	–	11,37
XXI ст.	Г. Свіфт	18,57	–	–	–
	Дж. Коу	–	–	–	7,51
	Г. Саймонсон	–	16,33	–	30,5
	Дж. Гарріс	–	–	18,08	26,08

You understand the force of influence pretty well, Harriet; but I would have you so firmly established in good society, as to be independent even of Hart field and Miss Woodhouse [14, с. 22]. Прислівники частотності, ступеня і модальності є ключовими і надають тексту обставинного характеру: *It did not often happen; for Mr. John Knightley had really a great regard for his father-in-law, and generally a strong sense of what was due to him; but it was too often for Emma's charity, especially as there was all the pain of apprehension frequently to be endured, though the offence came not* [14, с. 72].

Генрі Філдінг вирізняється частотним вживанням іменників і дієслів, що свідчить про динамічність і особливість стилю письменника. Автор активно використовує діалогічне мовлення, вживає складнопідрядні та складносурядні синтаксичні конструкції: *Answer me honestly, Joseph; have you so much more sense and so much more virtue than you handsome young fellows generally have, who make no scruple of sacrificing our dear reputation to your pride, without considering the great obligation we lay on you by our condescension and confidence* [12, с. 38]. Вживання абстрактних іменників, що є характерною рисою для письменників XVIII ст., – невід'ємний складник обраного твору. Генрі Філдінг послуговується також великою кількістю іменників на позначення професій тих часів. Детальне тлумачення першої частини складного речення є вагомою ознакою стилю письменника: *The character I was ambitious of attaining was that of a fine gentleman; the first requisites to which I apprehended were to*

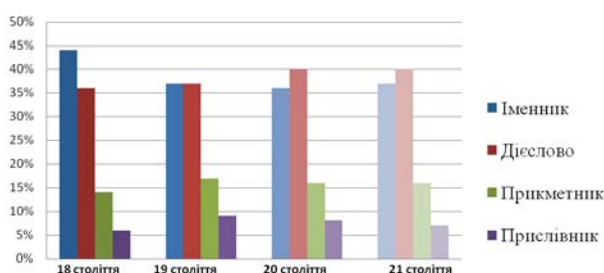
be supplied by a tailor, a periwig-maker, and some few more tradesmen, who deal in furnishing out the human body [12, с. 199]. Характерним є поєднання декількох дієслів у реченнях, пасивних конструкцій, дієприслівникових зворотів, що і відображається на статистичних даних: *Joseph, who was overwhelmed with concern likewise, recovered himself sufficiently to endeavour to comfort the parson; in which attempt he used many arguments that he had at several times remembered out of his own discourses, both in private and public (for he was a great enemy to the passions, and preached nothing more than the conquest of them by reason and grace), but he was not at leisure now to hearken to his advice* [12, с. 298].

Особливостями творів Дафни дю Мор'є є переважання прикметників. Активний лексикон використання віддієслівних і якісних прикметників для опису людей чи предметів є ознакою стилю автора: *While he rumbled through the goods spread out before them and chatted up the smiling woman who was selling her wares, his ferociously bad Italian making her smile the more, he knew it would give the body of tourists more time to walk to the landing stage and catch the ferry-service, and the twin sisters would be out of sight and out of their life* [7, с. 12]. Оскільки у творах Д. дю Мор'є багато описів приміщень, предметів, то переважають якісні прикметники. Варто зауважити, що протилежні за значенням прикметники використовуються часто письменницею для вираження зміни настрою чи обставин: *This was different – a feeling of revulsion, a strange apprehension. The room that*

had seemed **warm and familiar** became **kinky, queer** [7, с. 132]. Опис зовнішності людей, предметів гардероба, характеру особистостей є домінантним складником стилю Д. дю Мор'є. Що яскраво доводить такий приклад: *His companion was **sallow, bespectacled, and squat**. Shorts and a **baggy** shirt gave him a boy scout appearance, nor did the **circulars we at stains** under his armpits enhance his charm* [7, с. 252].

Метою дослідження є огляд авторських стилів XVIII – XXI ст. Результати нашої розвідки ЛГК за століттями представлені в діаграмі 2.

Діаграма 2
ЛГК частин мови XVIII – XXI ст.

Детально розглянемо особливості авторського стилю у XVIII ст. Оскільки запропонована вибірка бере до уваги гендерний чинник, то доцільно простежити вживання ЛГК у творах авторів жіночої і чоловічої статі. Для дослідження ідіостилу ми обрали такі твори: “Roxana” Д. Дефо, “The history of the adventures of Joseph Andrews and his friends” Г. Філдінга, “The adventures of David Simple” С. Філдінг, “A simple story” Е. Інчбальд. У чоловіків-письменників переважають іменників, що зумовлено лаконічністю і конкретністю їхнього характеру: *A good **man** there fore is a standing **lesson** to all his **acquaintance**, and of far greater **use** in that narrow **circle** than a good **book*** [12, с. 28]; *I was born, as my **friends** told me, at the **city** of **Poitiers**, in the **province** or **county** of **Poitou** in **France**, from whence I was brought to **England** by my **parents**, who fled for their **religion** about the **year** 1683, when the **Protestants** were banished from **France** by the **cruelty** of their **persecutors*** [6, с. 2]. Твори Сари Філдінг і Генрі Філдінга є перехресними як за лексичним складом так і за змістовим, що вказує на родинні зв'язки й обмін досвідом. Хоча варто зауважити, що в жіночого ідіостилу XVIII ст. прислівники випереджають інші ЛГК: *Miss Milner could scarce restrain the joy it gave her; but **unluckily**, Dorri forth said **soon** after to the child* [8, с. 34]; *As he sat forming plan show to retrieve the opinion, ill as it was, which Sand ford **formerly** entertained of him, he received a letter from*

Lord Elmwood, **kindly** enquiring after his health, and saying that he should be down **early** in the following week [8, с. 234]; *it appeared **very** odd to me, that a **Girl** of her **Sense** should in so short a time be thus **violently** attached to a **Man**; and had it not appeared so very **visibly**, the **Improbability** of it would have made me overlook it. For my own part, I neither liked or disliked the **Gentleman**, but was **perfectly** averse to **Marriage**, unless I had a tender **Regard** for the **Man** I was to live with as a **Husband*** [17, с. 112].

Для XIX ст. характерний значно нижчий показник кількості іменників і дієслів, переважає прислівникова лексика. У жіночому мовленні, а саме в романах Шарлоти Бронте “Jane Eyre” та Джейн Остен “Emma”, статистичні дані перевищують норму, що вказує на особливість ідіостилів. Наприклад: ***Perhaps** she might have passed over more had his manners been flattering to Isabella's sister, but they were **only** those of a **calmly** kind brother and friend, without praise and without blindness; but **hardly** any degree of personal compliment could have made her regardless of that greatest fault of all in her eyes which he **sometimes** fell into, the want of respectful forbearance towards her father* [14, с. 72]; *Bessie had been down into the kitchen, and she brought up with her a tart on a certain **brightly** painted china plate, whose bird of paradise, nestling in a wreath of convolvuli and rosebuds, had been wont to stir in me a most enthusiastic sense of admiration; and which plate I had **often** petitioned to be allowed to take in my hand in order to examine it more **closely**, but had **always** hither to been deemed unworthy of such a privilege. This precious vessel was **now** placed on my knee, and I was **cordially** invited to eat the circler of delicate pastry upon it* [4, с. 20]. Оскільки складні речення є об'ємними і лексично збагаченими, то нами зафіксовано різні позиції прислівника: Adv. + V., V. + Adv. + V., Adv. + N., Adv. + Pron., Adv. + Adj. + N.

В авторів XX ст. можна виокремити багатий лексикон іменників і дієслів у чоловічому мовленні. У романах Девіда Г. Лоуренса й Івліна Во ми фіксуємо найчастотніше вживання як іменників, так і дієслів: *He stood his **ground**, without any **attempt** at **conciliation**. And he was neither liked nor disliked by the **people**: he was just **part** of **things**, like the **pit-bank** and **Wrag** by it self* [5, с. 12]. *Her **presence**, for some **reason**, made him feel safe, and free to do the **things** he was occupied with. He was a great **deal** at the **pits**, and wrestling in **spirit** with the almost hopeless **problems** of getting out his **coal** in the most economical **fashion** and then selling it when he'd got it out* [5, с. 212]. Частотність діалогічного мовлення зумовлює використання різних

дієслівних груп. Наприклад: *I wonder whether I'm going to enjoy being a schoolmaster, thought Paul* [9, с. 23]. *There wasn't much whisky left when they came back, and, what with that and the strain of the situation, I could only laugh when they came in. Silly thing to do, but they looked so surprised, seeing me there alive and drunk* [9, с. 33]. Варто звернути увагу на багатогранні позиції дієслів різних часових форм у реченні у творах Івліна Во: *I may give you one small example of the work we are doing that affects your own case. Up till now all offences connected with prostitution have been put into the sexual category. Now I hold that an offence of your kind is essentially acquisitive and shall grade it accordingly* [9, с. 233]. Жіноче мовлення, на відміну від чоловічого, характеризується наповненням прикметниками і прислівниками: *Once there would have been no sombre pines, no cypresses, no Russian cathedral, only the olive trees with silver branches sweeping the stony ground, and the sound of the brook trickling through the valley below* [7, с. 192]; *He had even at times almost forgotten who Catherine was: which was partly perhaps a success on her side. Her proposal struck him as untimely and thoroughly tire some, and his first reaction to it was almost cynical* [13, с. 112].

У ХХІ ст. тенденції щодо ЛГК у творах чоловіків і жінок незначно змінилися. Наприклад, Грем Свіфт і Джонатан Коу у своїх творах тяжіють до вживання іменників і прислівників: *In any case, after Tom was there, Jack's mum had a way, from time to time, of drawing Jack aside in to a sort of special, private corner – though it was usually in the kitchen or on warm days in the yard, so in no way hidden* [10, с. 24]. *After he had been wading through this material for two or three hours, Nathan followed a link to a blog which struck him, simultaneously, as being particularly well argued and particularly unhinged. The writer seemed to be some sort of would be anarchist/terrorist, although whether his revolutionary impulse sever carried him any further than the screen of his laptop remained unclear* [16, с. 213].

У творі Гелени Саймонсон ми спостерігаємо переважання дієслів і прислівників: *I completely lost track. My dear lady, I am so horribly embarrassed to have kept you waiting. Now that he had unconsciously achieved what he would never have dared to deliberately contrive, he was completely at a loss* [11, с. 63]. Натомість Джоан Гарріс використовує значно більше прикметників і прислівників: *Pink and white sugar coconut mice, chocolate mice of all colours, variegated mice marbled through with truffle and maraschino cream, delicately tinted mice, sugar-dappled frosted mice. And standing above them, the Pied Piper resplendent in his red and yellow, a barley sugar flute in one hand, his hat in the other* [15, с. 134].

Висновки. У результаті аналізу реалізації ЛГК нами зафіксовано найчастотніше вживання іменника у ХVIII ст., дієслова у ХХ – ХХІ ст., ХІХ ст. властиве вживання прикметників і прислівників. Варто зазначити, що авторські стилі ХХ – ХХІ ст. є перехресними щодо вживання ЛГК частин мови за статистичними даними. У підсумку можна стверджувати, що лексикограматичний склад мови останніх двох століть є ідентичним, він може відрізнятися семантичною ланкою. Що стосується гендерного чинника, то в чоловічому мовленні надається перевага іменникам і дієсловом, а в жіночому – прислівникам і прикметникам. Стиль письменників ХІХ ст. заслуговує на особливу увагу, оскільки суттєво відрізняється наповненням ЛГК. Частотність вживання іменників і дієслів абсолютно рівна, переважають прислівники і прикметники. Отримані нами результати свідчать, що вплив історичної епохи очевидний і неминучий. Саме в досліджувані часи в Англії здійснено низку демократичних реформ щодо парламенту, місцевого самоврядування, прав робітників та їх організацій. Перспективами подальшого дослідження є ґрунтовний аналіз лексико-семантичних класів іменників, прикметників, дієслів та прислівників.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Бацевич Ф. Словник термінів міжкультурної комунікації. К.: Довіра, 2007. 205 с. С. 64
2. Ермоленко С., Бибик С., Тодор О. Українська мова. Короткий тлумачний словник лінгвістичних термінів / за ред. С. Ермоленко. К.: Либідь, 2001. 224 с. С. 67.
3. Dickens Charles. A tale of two cities. URL: <https://www.gutenberg.org/files/98/old/2city12p.pdf>.
4. Bronte Charlotte. Jane Eyre. London: Createspace Independent Pub, 2010. 330 p.
5. Lawrence D.H.. Lady Chatterley's Lover. London: Wordsworth Editions Ltd, 2005 (New edition). 304 p.
6. Defoe Daniel. Roxana / ed. John Mullan. Oxford, 2008. 358 p. ISBN-13:978-0199536740.
7. Maurier De Daphne. Not After Midnight. London: Orion, 1979. 288 p.
8. Inchbald Elizabeth. A Simple Story. London, 1820. 300 p.
9. Waugh Evelyn. Decline and Fall. London: Penguin Classics, 2017 (Media tie-in edition). 304 p.

10. Swift Graham. Wish you were here. London: Scribner UK, 2011. 352 p.
11. Simonson Helen. Major Pettigrew's Last Stand. London: Random House Trade, 2011. 384 p.
12. Fielding Henry. Joseph Andrews / ed. George Saintsbury. A Penn State Electronic Classics Series Publication, 2004. 334 p.
13. Murdoch Iris. The Bell. London: Penguin Classics, 2001. 320 p.
14. Austen Jane. Emma. London: Wordsworth Editions, 2000 (Complete and Unabridged edition). 358 p.
15. Harris Joanne. Chocolat. London: Black Swan, 2007. 384 p.
16. Coe Jonathan. Number 11. London: Viking, 2015. 368 p.
17. Fielding Sarah. The Adventures of David Simple // Blackmask Online. 2002. URL: <http://www.searchengine.org.uk/ebooks/26/67.pdf>.
18. Dreiser Theodor. The Stoic. London: Doubleday and Company, 1947. 310 p.

УДК 81:811.111'06

ТАКТИКА ПІКТОРАЛЬНОЇ ВІЗУАЛІЗАЦІЇ В ЖАНРІ «ПРОСПЕКТ УНІВЕРСИТЕТУ» (НА МАТЕРІАЛІ ПРОСПЕКТІВ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ВЕЛИКОЇ БРИТАНІЇ)

TACTICS OF PICTORIAL VISUALIZATION IN THE GENRE OF UNIVERSITY PROSPECTUS (A CASE STUDY OF PROSPECTUSES OF BRITISH UNIVERSITIES)

*Давидович С.С.,
аспірант кафедри англійської філології та перекладу
Житомирського державного університету імені Івана Франка*

Стаття присвячена дослідженню реалізації тактики пікторальної візуалізації в жанрі «проспект університету». У роботі аналізується зв'язок вербальних та невербальних компонентів. Приклади із проспектів дозволили детально розглянути елементи, в яких актуалізується тактика пікторальної візуалізації, та оцінити ефективність переконання потенційних абітурієнтів. У статті встановлено особливості впливу кожного елемента на підсвідомість адресата.

Ключові слова: проспект університету, тактика, адресат, вербальна модель, візуальна модель.

Статья посвящена исследованию реализации тактики пикторальной визуализации в жанре «проспект университета». В работе анализируется связь вербальных и невербальных компонентов. Примеры из проспектов позволили детально рассмотреть элементы, в которых актуализируется тактика пикторальной визуализации, и оценить эффективность убеждения потенциальных абитуриентов. В статье установлены особенности влияния каждого элемента на подсознание адресата.

Ключевые слова: проспект университета, тактика, адресат, вербальная модель, визуальная модель.

The article is devoted to the investigation of tactics of pictorial visualization in the genre of university prospectus. The paper analyzes the connection between verbal and nonverbal components. Examples from prospectuses let us examine in detail all the elements in which the tactics of pictorial visualization is revealed and assess the effectiveness of the persuasion of potential applicants. The article identifies the peculiarities of the influence of each element on the sub consciousness of the recipient.

Key words: university prospectus, tactics, recipient, verbal model, visual model.

Постановка проблеми. Жанр «проспект університету» є унікальним поєднанням візуальної та вербальної моделей передачі інформації. Візуальна інформація сприймається швидше, тому вона є головним елементом встановлення контакту з адресатом та відіграє важливу роль у переконанні потенційних студентів вступити до закладу вищої освіти (далі – ЗВО). Саме через кольори, макети, шрифти, символи, ілюстрації, діаграми, таблиці та фотографії актуалізується тактика пікторальної візуалізації.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Жанр «проспект університету» був у центрі уваги низки закордонних лінгвістів [3; 4], проте комунікативно-прагматичний потенціал проспектів не був детально розглянутий. Зацікавлення вивченням лінгвопрагматичних та когнітивних особливостей текстів робить наше дослідження актуальним.

Постановка проблеми. Детальне вивчення й аналіз текстів досліджуваних проспектів ЗВО Великої Британії дозволили класифікувати зазна-